

NOTATKA ze wspólnego posiedzenia

**Komisji Budżetu
i Finansów Publicznych**

oraz

**Komisji
Gospodarki Narodowej**

Nr posiedzenia: 24

Nr posiedzenia: 142

Data posiedzenia: 26 maja 2009 r.

Posiedzeniu przewodniczył: senator Kazimierz Kleina – przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Publicznych.

Porządek posiedzenia: 1. Informacja Banku Gospodarstwa Krajowego na temat skuteczności działań wspierających gospodarkę.

- W posiedzeniu uczestniczyli:
- senatorowie członkowie Komisji Budżetu i Finansów Publicznych: Kazimierz Kleina, Grzegorz Banaś, Wiesław Dobkowski, Piotr Gruszczyński, Stanisław Karczewski, Antoni Motyczka, Henryk Woźniak, Marek Ziółkowski,
  - senatorowie członkowie komisji Gospodarki Narodowej: Dorota Arciszewska-Mielewczyk, Grzegorz Banaś, Stanisław Bisztyga, Jan Dobrzyński, Tadeusz Gruszka, Witold Idczak, Stanisław Iwan, Stanisław Jurcewicz, Kazimierz Kleina, Stanisław Kogut, Krzysztof Majkowski, Antoni Motyczka, Andrzej Owczarek, Eryk Smulewicz, Jacek Swakoń, Marek Trzcziński, Jan Wyrowiński,
  - zaproszeni goście:
    - Ministerstwo Finansów:
      - naczelnik Wydziału Analiz Ekonomiczno Finansowych w Departamencie Gwarancji i Poręczeń Ryszard Klocek,
      - naczelnik Wydziału Finansowania Mieszkalnictwa w Departamencie Gospodarki Narodowej Halina Napiórkowska,
      - zastępca dyrektora Departamentu Gospodarki Narodowej Artur Kawaler,
      - główny specjalista w Departamencie Gospodarki Narodowej Ewa Kulesza,
      - starszy specjalista w Departamencie Rozwoju Rynku Finansowego Krzysztof Cudzich,
    - Narodowy Bank Polski:
      - zastępca dyrektora Departamentu Systemu Finansowego Olga Szczepańska,
      - główny specjalista w Departamencie Systemu Finansowego Mirosława Rutkowska,
      - ekspert ekonomiczny Instytutu Ekonomicznego Małgorzata Pawłowska,
    - Bank Gospodarstwa Krajowego:
      - wiceprezes Marcin Murawski,
    - Komisja Nadzoru Finansowego:
      - zastępca dyrektora Pionu Nadzoru Bankowego Krzysztof Broda,
      - ekspert Zdzisław Osada,
    - Konfederacja Pracodawców Polskich:
      - ekspert Aleksandra Pabiańska,

- Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”:
  - dyrektor departamentu eksperckiego Małgorzata Starczewska-Krzysztozek,
  - ekspert Jacek Adamski,
- Związek Banków Polskich:
  - dyrektor Norbert Jeziolowicz,
  - dyrektor Arkadiusz Lewicki.

Przebieg posiedzenia:

Ad. 1 Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Publicznych Kazimierz Kleina przypomniał o udziale komisji w pracach legislacyjnych nad ustawą o zmianie ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne, ustawy o Banku Gospodarstwa Krajowego oraz niektórych innych ustaw. Dodał, że celem spotkania jest odpowiedź na pytanie: w jaki sposób nowe rozwiązania prawne wpływają na rozwój akcji kredytowej?

W dyskusji senatorowie: Jan Wyrowiński, Stanisław Kogut, Stanisław Bisztyga, Grzegorz Banaś, Henryk Woźniak i Dorota Arciszewska Mielewczyk odnieśli się do różnych kwestii związanych z wejściem w życie ustawy. Zwrócono uwagę na wstrzymanie akcji kredytowej w większości banków ze względu na brak decyzji wynikających z nowelizacji ustawy, a jednocześnie na wielkie oczekiwania związane z nowymi rozwiązaniami prawnymi. Poruszono problem popytu i podaży na kredyty bankowe w obecnej sytuacji kryzysu gospodarczego, braku pieniędzy na bieżącą działalność przedsiębiorstw i działalność inwestycyjną, skali akcji kredytowej finansowanej z Europejskiego Banku Inwestycyjnego. Wyrażono potrzebę sprecyzowania sytuacji na rynku kredytowym – uzyskania jednoznacznej informacji dotyczącej popytu i podaży na kredyty. Odnosząc się do funkcjonowania BGK SA, senatorowie poruszyli kwestię kondycji banku, poziomu współczynnika kapitałowego po zlikwidowaniu funduszy BGK oraz rozwiązań organizacyjnych związanych z realizacją portfelowych linii kredytowych i transakcji w zakresie nowej aktywności kredytowej; kłopotów przedsiębiorstw w zakresie otrzymania gwarancji pod przyszłe kredyty – wymogu dostarczenia obszernej informacji oraz dublowania dokumentów kierowanych do banku komercyjnego i BGK. Poruszono problem linii kredytowych skierowanych do młodych małżeństw nieposiadających jeszcze własnego mieszkania oraz finansowania Towarzystwa Budownictwa Społecznego. Zwrócono uwagę na konieczność prowadzenia akcji informacyjnej wśród beneficjentów banku.

Wiceprezes BGK SA Marcin Murawski, odnosząc się do kwestii skutków nowych rozwiązań prawnych zawartych we wspomnianej ustawie i ich wpływu na rozwój akcji kredytowej poinformował, że Rada Ministrów przyjęła program wspierania przedsiębiorczości z wykorzystaniem poręczeń i gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego, z którego będą mogły korzystać podmioty gospodarcze oraz samorządy lokalne realizujące projekty z wykorzystaniem środków z Unii Europejskiej. W ramach przyjętych rozwiązań Bank Gospodarstwa Krajowego będzie mógł uruchomić linie poręczeniowe do zabezpieczenia ryzyka finansowania małych i średnich przedsiębiorstw, które będą mogły korzystać z poręczeń spłaty kredytów udzielanych w trybie portfelowym bezpośrednio w bankach kredytujących. Rozpoczęcie programu jest uwarunkowane powołaniem Komitetu Sterującego, którego zadaniem będzie opiniowanie umowy Banku Gospodarstwa Krajowego z ministrem finansów.

Opracowane są trzy formuły aktywności: umowa portfelowa linii poręczeniowej, umowa poręczenia portfela kredytów, poręczenia i gwarancje udzielane przez BGK w trybie indywidualnym na zabezpieczenie spłaty kredytów. Ustalono zasady programu uwalniającego akcję kredytową, programu poręczenia portfelowego skierowanego do przedsiębiorców.

Kolejne elementy działalności BGK to pozyskiwanie finansów z Europejskiego Banku Inwestycyjnego, tworzenie specjalnych linii kredytowych skierowanych do samorządów i przedsiębiorców.

Prezes poinformował o programie „Rodzina na swoim” oraz programie skierowanym do ludzi nieposiadających zdolności do spłaty kredytu hipotecznego w sytuacji utraty przez nich pracy. Zlikwidowany został Krajowy Fundusz Mieszkaniowy i BGK finansuje Towarzystwo Budownictwa Społecznego w trybie ustawy i rozporządzenia. BGK udziela kredytów w ramach

programu rządowego popierania budownictwa mieszkaniowego.

W związku z brakiem kompetentnej informacji w mediach na temat programów i działalności BGK prezes Marcin Murawski stwierdził, że jest przewidywana szeroka kampania informacyjna. Odbędą się spotkania z dziennikarzami i przedstawicielami banków.

W trakcie dyskusji senator Stanisław Kogut wystąpił z wnioskiem o wystosowanie pisma połączonych komisji do poszczególnych resortów i Związku Banków Polskich z apelem o jak najszybsze wydelegowanie ich przedstawicieli do prac w Komitecie Sterującym.

Dyrektor Olga Szczepańska z Narodowego Banku Polskiego, opierając się na badaniach przeprowadzonych przez Narodowy Bank Polski, poinformowała, że spada popyt na kredyty, m.in. w związku z tym, że przedsiębiorcy obecnie widzą mniejsze perspektywy rozwoju. Ograniczenia w zakresie kredytów są również po stronie banków, ponieważ wyczerpują się ich możliwości kapitałowe. Obciążenie ryzykiem kredytowym jest znaczne, w związku z czym kredyt jest droższy. Ważne jest dzielenie się ryzykiem kredytowym między bankami komercyjnymi, BGK i rządem. Banki mają też trudności z oceną ryzyka w obecnych uwarunkowaniach gospodarczych.

Norbert Jeziolowicz poinformował o udziale Związku Banków Polskich w pracach nad wzorami umów między bankami komercyjnymi a BGK i o dużym zainteresowaniu współpracą między tymi podmiotami, zwłaszcza bankami, które nie korzystały jeszcze z Funduszu Poręczeń Kredytowych.

Dyrektor Arkadiusz Lewicki z ZBP poinformował o nieruchomościach środków w wysokości około 1 miliarda euro z funduszy UE, przeznaczonych na wspieranie inżynierii finansowej. Przekazał prośbę ze strony środowisk bankowych o przyspieszenie prac nad instrumentami finansowymi związanymi z programem „Innowacyjna Gospodarka”.

Ryszard Klocek z Ministerstwa Finansów poinformował, że umowa między Ministerstwem Finansów i BGK będzie wkrótce podpisana.

Dyrektor Małgorzata Starczewska-Krzysztozek, przedstawiciel Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”, przedstawiła informację o badaniu przeprowadzonym na dużych firmach, dotyczącym popytu na kredyty. Wyniki wskazują na spadek popytu przedsiębiorstw na kredyty. Zmieniły się warunki kredytowania; kredyt jest dostępny, ale wymaga większych zabezpieczeń. Małe i średnie przedsiębiorstwa potrzebują kredytu obrotowego, ale dostęp do niego jest szczególnie trudny. Niezależnie od kryzysu, zapotrzebowanie na kredyt jest mniejsze, ponieważ firmy ograniczyły plany inwestycyjne.

Kończąc posiedzenie, senator Kazimierz Kleina przypomniał, że celem spotkania było przedstawienie informacji na temat sytuacji na rynku kredytowym w przededniu wejścia w życie ustawy o zmianie ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne, ustawy o Banku Gospodarstwa Krajowego oraz niektórych innych ustaw. Poinformował, że za kilka miesięcy komisje zbiorą się ponownie, aby uzyskać informację o tym, jakie efekty przyniosły gospodarce realnej nowe rozwiązania prawne.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingsową.